

LAUSUNTO

2.6.2017

29/020/2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi;

Lausuntopyyntö 8.5.2017, asianumero LVM/1832/03/2016

Ilmatieteen laitoksen lausunto vesiliikennelain kokonaisuudistusta koskevasta arviomuistiosta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa vesiliikennelain kokonaisuudistusta koskevasta arviomuistiosta. Ilmatieteen laitos on perehtynyt asiaan ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Ilmatieteen laitoksen näkemyksen mukaan arviomuistio on hyvä pohja vesiliikennelain kokonaisuudistusta koskevalle työlle. Vastauksina esitettyihin kysymyksiin Ilmatieteen laitos toteaa seuraavaa:

1. Miten hanke tulisi rajata? Hankkeen on ajateltu kattavan vesillä liikkujan käyttäytymistä koskevan sääntelyn eikä esimerkiksi veneiden valmistajia koskevaa sääntelyä. Onko tämä rajaus hyvä?

Ilmatieteen laitoksen näkemyksen mukaan esitetty rajaus on hyvä, koska veneiden valmistajat joutuvat hakemaan CE-hyväksynnän.

2. Tulisiko laissa määritellä tarkemmin vesikulkuneuvo, jota sääntely koskee, ja jos tulisi, millainen määritelmä olisi hyvä?

Tulisi. Sellainen määritelmä olisi hyvä, joka on riittävän geneerinen siten, että siinä on otettu huomioon tulevaisuudessa tapahtuva tekninen kehitys. Voitaisi mainita sellaiset kulkuneuvot, jotka jäävät lain ulkopuolelle.

3. Miten veneiden nykyistä varustetasoa koskevia säännöksiä pitäisi ajanmukaistaa?

Avomerikäyttöön soveltuvien veneiltä vaadittavaan varustukseen voisi lisätä meriradiolähettimen.

Varusteiden lisäksi pitäisi kiinnittää huomiota aluksen tekniseen turvallisuuteen, kuten läpivientien sulkujen toimivuuteen, polttoaineen pikasulkuihin ja eri varoittimiin (esim. palo-, kaasu-, pilssivaroitin).

4. Riittääkö mielestäsi nykyinen informaatio-ohjaus (kampanjat) ja vapaaehtoisjärjestöjen itsesääntely (esim. venekerhojen katsastukset)? Pitäisikö ohjausta ja itsesääntelyä lisätä vai tarvittaisiinko myös järeämpiä keinoja (esim. veneilyajokortti tai virallinen katsastus) veneturvallisuuden lisäämiseksi?

Ohjausta voi olla hyvä lisätä. Myös veneilyajokorttia osaamisen osoitusosineen ja virallista katsastusvelvollisuutta voitaisiin harkita rekisteröitävien veneiden kuljettajille.

Venekerhojen katsastukset liittyvät usein varusteturvallisuuteen, ei niin paljoa aluksen tekniseen turvallisuuteen, joten venekerhojen katsastuksia pitäisi laajentaa.

Veneilyajokortti tarvitaan varsinkin tietyillä meri- ja sisävesialuilla, veneilyajokortin voisi tehdä ja teoriakokeen suorittaa netin kautta, sekä käytännön veneen hallintakokeen pursiseurassa.

Veneilyajokortti myös oikeuttaisi vuokraveneen vuokraamiseen tai rekisteröidyn veneen kuljettamiseen.

Koulutustarjontaa tulisi monipuolistaa ja järjestää myös nettikursseina. Esim. Floridasta löytyy mallia netissä tehtävään opiskeluun. Kts. Study guide.

<https://www.boat-ed.com/florida/>

Rekisteröintiä vaativien veneiden päälliköt ja miehistö tarvitsevat koulutusta seuraavissa asioissa:

Lait ja määräykset

Merialueet, nopeudet, satamat, uimarannat, rekisteröinti, venekortti, radio, hätämerkit ja viestintä radiossa, merkkiliput, merimiestaito

Kansainväliset määräykset

COLREGS, väistämissäännöt, alustyytit ja niiden kulkuvalot

Merimiestaito ja Turvallisuus

Solmut, veneentermistö, venemallit ja vesiskootteri, pelastusliivit

Mitä tehdä jos, M.O.B, miten hätäilmoitus tehdään, ensiapulaukku

Moottorityytit, miten tulla ja lähteä laiturista, tuuli, väistämissäännöt, matkasuunnitelmanteko ja jättö
Alusten merkkivalot

Sekä asiat ennen lähtöä, sää, lastaus jne.

Perusnavigointi

Kompassi, merimerkit, karttamerkit ja –merkinnät.

Sääoppi ja olosuhdetiedot merellä

Koulutus sääilmiöihin sekä säätilanteen seurantaan.

Koneoppi

Huollot, konetyypit, polttoaineen käsittely, muut laitteet
mm. akut, pumput, peräsin
tarkistuslista ennen lähtöä ja tullessa

mm. konehuoneen tuuletus,
talvisäilytys, veneenlastaus

Paloturvallisuus

Happi, lämpö, palava-aine -kolmio,
palotyypit, sammutustavat, palovaroittimet, sammuttimet

Kaasulaitemääräykset

Ensiapu

Mitä EA on ja miten toimia eri tilanteissa
sydänpysähdys, tekohengitys, haava, sisäinen vuoto,
shokki, hypotermia,
diabetes, palohaavat, silmävammat, sidonta,
epilepsia, lämpöhalvaus,
myrkytys, meripahoinvointi

5. Hankkeen tarkoituksena on mm. ajanmukaistaa sääntely ja koota sääntely mahdollisuuksien mukaan yhteen lakiin. Miten vesiliikenteen ohjaamista ja turvaamista koskevaa sääntelyä, mukaan lukien vesiliikennemerkkejä koskevaa sääntelyä sekä vesiliikenteen muita liikennesääntöjä ja valo-opasteita koskevaa sääntelyä, jota nykyisin sisältyy myös lukuisiin lakia alemman asteisiin instrumentteihin kuten määräyksiin ja ohjeisiin, tulisi muuttaa?

Tulisiko esimerkiksi

a) Sisällyttää tätä koskeva tarpeellinen uusi sääntely mahdollisuuksien mukaan uuteen vesiliikennelakiin (ja joiltain osin alemman asteisiin säädöksiin) ja kumota nykyinen sääntely kokonaisuudessaan sekä vanhentuneilta ja perustuslainvastaisilta osiltaan että muutenkin karsien nykyistä sääntelyä (sisältää enemmän norminpurkua)

tai

b) Sisällyttää tätä koskeva uusi sääntely mahdollisuuksien mukaan uuteen vesiliikennelakiin (ja joiltain osin alemmanasteisiin säädöksiin) säilyttäen sääntely kuitenkin muuten entisellään lukuun ottamatta vanhentuneita ja perustuslainvastaisia osioita? (sisältää vähemmän norminpurkua)

tai

c) karsia tätä koskevaa sääntelyä muulla tavoin? Miten?

Ilmatieteen laitos pitää esitetystä parhaana vaihtoehtoa a.

6. Viime vuosina on esitetty useassa yhteydessä, että veneilyn valvonta helpottuisi ja turvallisuus lisääntyisi, jos valvojalla olisi selkeämmin oikeus kiinnittää huomiota myös muun venettä tosiasiallisesti ohjaavan henkilön kuin kuljettajan toimintaan. Oletteko samaa mieltä? Olisiko päällikkö-määritelmästä mielestänne jotain muuta hyötyä?

Ilmatieteen laitos pitää esitettyä valvojan oikeuksien laajennusta hyvänä.

7. On arveltu, että nykyinen vuokravenesäätely on omiaan vaikeuttamaan muun muassa uusien vuokravenepalvelujen syntyä ja digitaalista veneenvuokrausta. Miten pitkälle vuokravenesäätelyä (miehitettyjä vuokraveneitä koskevat katsastusta ja ammattitaitoa yms. koskevat vaatimukset ja miehittämättömiä vuokraveneitä koskevat vaatimukset) voidaan mielestänne purkaa? Mitä perusteita voidaan mielestänne esittää nykyisen vuokravenesäätelyn puolesta ja vastaan?

Vuokraveneenkuljettajan pätevyyskirjan vaatiminen myös jatkossa sekä vuokraajalta vaatiminen todistuksesta, että hallitsee kyseisen venetyypin sekä perusasiat, veneajokortti.

8. Millaisia sääntelyn muutoksia tarvittaisiin vesiliikenteen ja lain valvonnan helpottamiseksi?

-

9. Mitä keinoja tarvittaisiin informaatio-ohjauksen (kuten vapaaehtoisjärjestöjen vesilläliikkumiskampanjat) ja itsesäätelyn (kuten venekerhojen järjestämät jäsenten veneiden katsastukset) vaikuttavuuden lisäämiseksi?

Esim. kevätkaudella ja ennen kesän suosituimpia veneilyviikonloppuja (juhannus, Tall Ship Race, Hangon regatta, Kotkan meripäivät, veneilymessut jne) säännöllisesti tehtävät viranomaisten ja veneilyjärjestöjen tms. toimijoiden yhteiset kampanjat ja tietoiskut eri medioissa (mm. lehdet, radio, tv/yle, toimijoiden omat somekanavat). Nämä kampanjat voisivat liittyä veneilyn riskitekijöihin kuten esimerkiksi olosuhtetieto (sää ja merenkäynti) ja veneilijöiden riskit satamissa ja väylillä isojen alusten läheisyydessä.

Veneilyväylien nopeusrajoitusten käyttöönoton harkitseminen nykyistä laajemmin erityisesti suosituilla väylillä.

Helsingissä 2.6.2017

ILMATIETEEN LAITOS

Jaana Palmunoksa
Hallintopäällikkö